

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять
з дисципліни: «Регіональна економіка»
для студентів напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»,
6.030509 «Облік і аудит»
для денної та заочної форм навчання

Харків, ХНАДУ 2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

До видавництва й у світ дозволяю
Проректор

І.П.Гладкий

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять
з дисципліни: «Регіональна економіка»
для студентів напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»,
6.030509 «Облік і аудит»
для денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий, фактичний
матеріал і бібліографічні відомості
перевірені, написання сторінок
відповідає стандартам

Затверджено
методичною радою
університету
протокол №__від ____

Укладачі:

Лисанова А.М.
Блага В.В.
Кіреєва М.П.

Відповідальний за випуск:

Дмитрієв І.А.

Харків, ХНАДУ 2012

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять
з дисципліни: «Регіональна економіка»
для студентів напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»,
6.030509 «Облік і аудит»
для денної та заочної форм навчання

Затверджено методичною
радою університету
протокол № ____ від _____

Харків, ХНАДУ 2012

Укладачі: ст.викл. Лисанова А.М.
доц. Блага В.В.
Кіреєва М.П.

Кафедра економіки підприємства

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Поданий зміст практичних занять розраховано на 18 годин навчального часу.

Кожне практичне завдання, що виконується на індивідуальному рівні, а також завдання, що вимагає групової динаміки, передбачає індивідуальний захист.

Виконане й оформлене завдання захищається студентом.

Практичні завдання є закріпленням теоретичного курсу з дисципліни «Регіональна економіка».

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

Тема. Чинники, що впливають на розміщення і розвиток продуктивних сил країни (РПС).

Мета заняття – установити значимість чинників за ступенем їх впливу на розвиток продуктивних сил.

ЗАВДАННЯ

1. На індивідуальному рівні сформувати набір фактів, що впливають на розвиток продуктивних сил.
2. Сформувати набір фактів, що впливають на розвиток продуктивних сил на рівні мікрогрупи.
3. Сформувати соціометричну матрицю чинників, що впливають на РПС.
4. Виконати ранжирування чинників матриці.
5. Виконати класифікацію установлених чинників.
6. зробити висновки.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. Кожен студент формує набір чинників, що впливають на продуктивні сили (min =10; max = 20)

2. Викладач розділяє академгрупу на мікрогрупи і призначає лідера кожної мікрогрупи, що відповідає за результати висновків, зроблених своєю групою.

3. Інформаційне поле чинників, що впливають на розвиток продуктивних сил РПС, виглядає так, як показано в табл.1.

Таблиця 1 – Інформаційне поле чинників, що впливають на РПС

Чинники, що впливають на РПС	Номери мікрогруп					Сума рангів $\sum R$	Середній ранг $\bar{R} = \frac{\sum R}{n}$

Література: [1; 2; 8].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2

Тема. Місце і роль індивіда і його взаємозв'язок з іншими елементами РПС.

Мета заняття – установити взаємозв'язок і співвідпорядкованість заданих елементів взаємодії.

ЗАВДАННЯ

1. Перелічити елементи взаємодії й охарактеризувати кожний із них.

2. Установити чітку ієрархію перерахованих елементів, подавши її у вигляді схеми.

3. Схарактеризувати функціональну взаємозалежність елементів взаємодії:

а) розробити схему взаємозалежності;

б) описати всі види зв'язків.

4. Зробити висновки по роботі.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. Спочатку в ході обговорення встановлюється група елементів, що взаємозалежні з індивідом.
2. Потім студент зобов'язаний дати характеристику елементів взаємодії і побудувати чітку ієрархію цих елементів у вигляді схеми.
3. Еталон моделі схеми дає викладач.
4. Завершальним етапом роботи є побудова кожним студентом схеми функціональної взаємозалежності встановлених елементів.

Література: [3; 4].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3

Тема. Вплив інноваційних чинників на розвиток виробничих сил.

Мета заняття – визначити ступінь впливу інноваційних чинників на розвиток продуктивних сил.

ЗАВДАННЯ

1. Вибрати конкретний вид бізнесу.
2. Назвати й встановити вплив інноваційних чинників на елементи продуктивних сил (речовинні компоненти і робоча сила).
3. Зробити висновки.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. На індивідуальному рівні вибрати конкретний бізнес і показати:
 - мету функціонування обраного бізнесу;
 - конкретні функції обраного бізнесу;
 - дати характеристику засобів і предметів праці.
2. На рівні логічного мислення дати докладний аналіз впливу інноваційних чинників на елементи продуктивних сил.

Література: [1; 8].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4

Тема. Охорона навколишнього середовища.

Мета заняття – ознайомитись з комплексом заходів, спрямованих на охорону навколишнього середовища.

ЗАВДАННЯ

1. Визначити конкретний вид бізнесу у виробничій сфері.
2. Вказати негативні наслідки господарської діяльності зазначеного бізнесу.
3. Сформулювати ряд заходів, спрямованих на охорону навколишнього середовища.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. На індивідуальному рівні вибрати конкретний вид бізнесу в виробничій сфері і визначити мету його функціонування.
2. Схарактеризувати виробничий процес і вказати негативні наслідки діяльності людини в бізнесі.
3. Сформулювати ряд заходів, спрямованих на їх усунення, тобто докладно розглянути проблему охорони навколишнього середовища.

Література: [3; 4].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

Тема. Природно-ресурсний потенціал України.

Мета заняття – визначити ступінь забезпечення України сировинними ресурсами.

ЗАВДАННЯ

1. Визначити Схарактеризувати природно-ресурсний потенціал України на рівні мікрогруп.
2. Визначити кількісну та якісну оцінку природних ресурсів України.
3. Визначити економічну та технологічну оцінку природних ресурсів України.
4. Зробити аналіз та надати висновки по роботі.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. Розробити карту-схему забезпечення України та її регіонів природними ресурсами.
2. Визначити ступінь забезпечення власних потреб України в сировинних ресурсах.
3. Побудувати таблицю експорту-імпорту сировинних ресурсів щодо України.

Література: [9; 11].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6

Тема. Проблеми етно-демографії в Україні на сучасному етапі її розвитку.

Мета заняття – визначити причини депопуляції населення України на сучасному етапі.

ЗАВДАННЯ

На індивідуальному рівні, а також у груповій динаміці визначити:

1. Історичні, екологічні, політичні та соціально-економічні причини депопуляції населення України на сучасному етапі.
2. Міграція населення та її види.

3. Стан ринку праці України та рівень безробіття по регіонах країни.
4. Зробити висновки.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. Визначити пріоритетні причини депопуляції населення України на сучасному етапі.
2. Вказати основні причини сучасної міграції населення України.
3. Проаналізувати сучасний рівень та тенденцію безробіття в Україні.
4. Сформулювати напрямки поліпшення щодо усунення встановлених недоліків за темою заняття.

Література: [12; 13].

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7

Тема. Форми організації господарства.

Мета заняття – визначити форми організації господарства на нижчих рівнях ієрархії господарства.

ЗАВДАННЯ

1. Подати ієрархію господарства у вигляді скалярного ланцюга.
2. Визначити нижчий рівень ієрархії господарства у вигляді конкретного бізнесу.
3. Визначити поняття спеціалізації, кооперування та комбінування господарства щодо визначеного виду бізнесу.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

1. Визначити поняття спеціалізації господарства щодо конкретного виду бізнесу та вказати її переваги та недоліки.

2. Визначити поняття кооперування господарства щодо конкретного виду бізнесу (показати у вигляді схеми взаємодії) та вказати на його необхідність.

3. Визначити необхідність комбінування на прикладі конкретного бізнесу та вказати його переваги та недоліки.

4. Проаналізувати, як змінюються техніко-економічні показники функціонування конкретного виду бізнесу в разі застосування різних форм організації господарства.

5. Зробити висновки.

Література: [8; 10; 12].

ЛІТЕРАТУРА

1. Качан Е.П. Розміщення *продуктивних* сил. - Київ: Вища школа, 1997. - 375с.
2. Констанов В.В. Территориальная организация производства. - М.: Экономика, 1991.-387с.
3. Лось В, А. Человек и природа. - М.: Высш. шк., 1990. - 180 с.
4. Минц А.А. Экономическая оценка природных ресурсов. - М.: Знание, 1992.-350с.
5. Некрасов Н.Н. Региональная экономика. - М: Экономика, 1992. - 250 с.
6. Оникненко В.В. Вопросы методологии и методики исследования трудовых ресурсов. - К.: Наук, думка, 1990 - 230 с
7. Сипаев Е.Д. Производственно-территориальные комплексы - К.: Наук, думка, 1990:-210с.
8. Шаблій О.И. Социально-экономическая география Украины - К.: Вища шк., 1995. - 450 с.
9. Голиков А.П., Олійник А.Б., Степаненко А.В. Вступ до економічної і соціальної географії.-К.: Либідь, 1996 – 220 с.
10. Заставний Ф.Д. Географія України. – Львів: Світ, 1995 – 320 с.
11. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. – Львів.: Світ, 1997 – 252 с.
12. Розміщення продуктивних сил: Навчальний посібник / За ред.. Ковалевського В.В. та ін. – К.: Либідь, 2001 – 351 с.
13. Дейнеко О.Г. Розміщення продуктивних сил України. Харків, 2001 – 120 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять
з дисципліни: «Регіональна економіка»
для студентів напряму підготовки
6.030504 «Економіка підприємства»,
6.030509 «Облік і аудит»
для денної та заочної форм навчання

Укладачі: ст.викл. Лисанова А.М.
доц. Блага В.В.
Кіреєва М.П.

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

Підп. до друк.	Формат 60×80	1/16 Бум. Тип №
Друк офсетний	Ум. др. л.	Нав - вид. л.
Тираж екз.		Ціна договірна
Зак. №		

ХНАДУ, ГСП, Харків, вул. Петровського, 25

Підготовлено у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті